

دکتر عباس خامه یار در گفت وگو با «آرمان ملی»:

حمله موشکی ایران معادلات اسرائیل را به هم زده است



ایران اجازه نداد نتانیاهو در سالگرد هفت اکتبر

اعلام پیروزی کند

نتانیاهو برای برون رفت از بن بست ناچار به

پاسخگویی به ایران است

آرمان ملی- احسان انصاری: دکتر عباس خامه یار، دکتری علوم سیاسی از دانشگاه بیروت است که در گذشته وابسته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان، مسئول رادیو صوت المستضعفین در لبنان، رابینز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قطر بوده است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی آخرین تحولات تنش بین ایران و اسرائیل و احتمال تبادل آتش بین طرفین با دکتر خامه یار گفت وگو کرده است. خامه یار معتقد است: «اسرائیل در حمله به مرزهای جنوبی لبنان هیچ موفقیتی نداشته و تاکنون حتی نتوانسته یک متر نیز پیشروی کند. این عدم موفقیت نیز در شرایط کنونی به یک موضوع

اسرائیل در حمله به مرزهای جنوبی

لبنان هیچ موفقیتی نداشته و تاکنون حتی نتوانسته یک متر نیز پیشروی کند.

این عدم موفقیت نیز در شرایط کنونی به یک موضوع تنش زا درون حاکمیت و

گروه‌های سیاسی در اسرائیل تبدیل شده است. در پروژه ضاحیه نیز علی رغم همه

حملات سنگینی و کشتاری که انجام شد و حمایت‌هایی که از سوی آمریکا انجام

شد، اما نتانیاهو هیچ گاه نمی تواند آن را به عنوان یک موفقیت برای خود در منطقه

قلمداد کند



یک شکست راهبردی مواجه شده است. هدف نتانیاهو این بود که بازگشت یهودیان به شهرک‌ها را به عنوان یک هدیه به آنها تقدیم کند تا بتواند چارچوب خاورمیانه جدید را اعلام کند و بر همین اساس بتواند عادی سازی روابط خود را با کشورهای عربی و به خصوص حوزه خلیج فارس به آنها تحمیل کند. قبل از حمله ایران برخی از رسانه‌ها و شبکه‌های نامدار منطقه رویکرد خود را به سمت شرایط جدید در خاورمیانه تغییر داده و با سیاست‌های نتانیاهو همسو شده بودند. در واقع این رسانه‌ها و شبکه‌های تلویزیونی مسائل را قطعی و پایان یافته قلمداد می‌کردند. به همین دلیل نیز باید عنوان کرد که حمله موشکی ایران همه معادلات و سناریوی‌های نتانیاهو را به هم زد و هزینه‌های سنگینی را به دولت نتانیاهو تحمیل کرد.

چه هزینه‌هایی؟

این هزینه‌ها در داخل کشور اسرائیل، در ائتلاف نظامی که اسرائیل در آن قرار داشت و بین خانواده‌های یهودیان ایجاد کرد. از سوی دیگر در سطح منطقه نیز با شکست مواجه شد و بسیاری از تبلیغاتی که درباره عملکرد خود داشت از بین رفت. در چنین شرایطی نتانیاهو تلاش کرد این شکست را



تنش زا درون حاکمیت و گروه‌های سیاسی در اسرائیل تبدیل شده است. در پروژه ضاحیه نیز علی رغم همه حملات سنگینی و کشتاری که انجام شد و حمایت‌هایی که از سوی آمریکا انجام شد. اما نتانیاهو هیچ گاه نمی تواند آن را به عنوان یک موفقیت برای خود در منطقه قلمداد کند. این حملات و تخریب‌ها حتی بین افکار عمومی جامعه پیامدهای منفی نیز برای دولت اسرائیل به همراه داشته است. به همین دلیل در چنین شرایطی به نظر می‌رسد نتانیاهو برای برون رفت از بن بست‌ی که در آن قرار گرفته ناچار به پاسخگویی به حمله موشکی ایران است.» در ادامه محصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

به دو روش جبران کند. نخست از طریق پیشروی زمینی در مرزهای شمالی و ورود به خاک لبنان بود. نتانیاهو قصد داشت کمربند امنیتی که حزب... توانسته بود پس از سال‌ها در این منطقه از بین برد را دوباره ایجاد کند. هدف وی نیز این بود که با چنین اقدامی امنیت شهرک نشینان را تأمین کند. دومین راه اما پروژه ضاحیه بود. ضاحیه به عنوان یک منطقه راهبردی برای حزب... به شمار می‌رود که در سال ۲۰۰۶ اولمرت و کابینه‌اش به دلیل عدم موفقیت در این پروژه محاکمه شدند. در شرایط کنونی یک فرصت تاریخی برای نتانیاهو بود که پروژه ضاحیه را به نتیجه برساند. در واقع نتانیاهو قصد داشت این دوره حل را به موازات هم به نتیجه برساند. از یک طرف پروژه ضاحیه را به نتیجه برساند و از سوی دیگر به مرزهای جنوبی لبنان حمله کند.

نتانیاهو به چه میزان در تحقق این اهداف موفق بود؟ اسرائیل در حمله به مرزهای جنوبی لبنان هیچ موفقیتی نداشته و تاکنون حتی نتوانسته یک متر نیز پیشروی کند. این عدم موفقیت نیز در شرایط کنونی به یک موضوع تنش زا درون حاکمیت و گروه‌های سیاسی در اسرائیل تبدیل شده است. در پروژه ضاحیه نیز علی رغم همه حملات سنگینی و کشتاری که انجام شد و حمایت‌هایی که از سوی آمریکا انجام شد اما نتانیاهو هیچ گاه نمی تواند آن را به عنوان یک موفقیت برای خود در منطقه قلمداد کند. این حملات و تخریب‌ها حتی بین افکار عمومی جامعه پیامدهای منفی نیز برای دولت اسرائیل به همراه داشته است. به همین دلیل در چنین شرایطی به نظر می‌رسد نتانیاهو برای برون رفت از بن بست‌ی که در آن قرار گرفته ناچار به پاسخگویی به حمله موشکی ایران است. به همین دلیل باید عنوان کرد پاسخ اسرائیل به حمله ایران در چنین چارچوبی قابل تفسیر و تبیین است.

در چنین شرایطی اگر اسرائیل قصد داشته باشد به ایران حمله کند چه اهدافی را در ایران مورد اصابت قرار خواهد داد؟

به نظر می‌رسد اگر اسرائیل قصد چنین کاری داشته باشد مراکز اقتصادی و هسته‌ای را مورد هدف قرار دهد. این در حالی است که حمله به مراکز هسته‌ای ایران کار خطرناکی است و ممکن است پاسخ‌های سنگینی دریافت کند. این اتفاق پیامدهای زیست محیطی زیادی هم دارد و اگر چنین اتفاقاتی باب شود مراکز دیگری در منطقه و

چرا نباید منتظر یک جنگ تمام عیار باشیم؟

حرکت نکرده است. تمام اختلافات در برجام هم بر سر این بود که فاصله ایران با ساخت سلاح هسته‌ای زیاد شود و در واقع نقطه گریز ایران به سمت بمب افزایش پیدا کند. این کار با کاهش میزان اورانیوم غنی شده در خاک ایران رقم خورد. اما بعد از خروج ترامپ از برجام، ایران گام‌هایی در جهت کاهش تعهدات خود برداشت. البته این به منزله دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای نیست. بلکه به این معناست که برای ساخت سلاح می‌تواند ظرف مدت چند ماه و یک سری آزمایش‌ها به آن دست پیدا کند. با این وجود می‌تیمیم که در هر دو طرف بحث تهدید هسته‌ای به میان نیامده است. اسرائیل تا به حال با وجود داشتن بمب هسته‌ای مطرح شده هیچ تهدید هسته‌ای علیه ایران صورت نداده است. به عبارت روشن‌تر اسرائیل نخواست‌ه یا نتوانسته است به ایران اعلام کند که شما به خاک اسرائیل و دولتی که دارای سلاح هسته‌ای است حمله کرده‌اید و این حمله را بدون پاسخ نمی‌گذاریم. ایران هم این ادعا را در معادلاتش از ذهن کنار گذاشته است. قدرت ایران که همتراز قدرت اتمی برای اسرائیل به حساب می‌آید ناامن کردن شهرهای برای ساکنان سرزمین اشغالی است. از این منظر در صورتی که ایران فضای زندگی را برای اسرائیلی‌ها (نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها) ۴- زیرساخت‌ها و مراکز صنعتی ۵- اهداف شهری و امنیت روانی شهروندان ۶- عملیات علیه توانمندی‌های دو طرف در خارج از مرزها؛ نظیر حمله به ناامنی روه‌بو رو کنند، کسی که پاسپورت اروپایی و آمریکایی را در جیبش خودش دارد به طور حتم در تل آویو زیر بمب و موشک زندگی نخواهد کرد. این برای رژیم اسرائیل همچون بمب اتم عمل می‌کند که زمین‌ها را تسخیر و اشغال کرده باشد اما هیچ کس حاضر نشود در آنها زندگی کند. پس بنابراین

قدرت نهایی اسرائیل و ایران

با وجود آنکه مقامات اسرائیل به طور رسمی به داشتن بمب هسته‌ای اعتراف نمی‌کنند، اما مشهور است که آنها دارای سلاح هسته‌ای غیرقانونی هستند. عدم حضور آنها در معاهده منع و گسترش سلاح‌های هسته‌ای نیز مویدی است بر این موضوع. کشورهای هسته‌ای بزرگ دنیا نیز از آنها پشتیبانی می‌کنند. از جمله آمریکا، انگلیسی و فرانسه. در عین حال سال‌هاست اسرائیل از ایران چهره‌ای ساخته که تلاش می‌کند به بمب هسته‌ای دست پیدا کند. آنها به همین بهانه از ایران چهره‌ای «ضد امنیت و صلح جهانی» ترسیم کردند. با این وجود ایران به سمت سلاح هسته‌ای

سه شنبه
۱۷، ۰۷، ۱۴۰۳
۴ ربیع الثانی ۱۴۴۶ / ۸ اکتبر ۲۰۲۴

armanmeli.ir

سال پنجم
شماره ۱۹۳۹



در وعده صادق ۳ حملات ایران سیر

صعودی خواهد داشت

نتانیاهو تا قبل از حمله ایران احساس

پیروزی می‌کرد



وعده صادق ۲ از یک تکنولوژی برتر و برنامه ریزی دقیق برخوردار بود به شکلی که اسرائیل که همواره در جنگ روایت گری موفق بود امروز در شرایط تدافعی قرار دارند و در همین موضع تدافعی نیز عنوان می‌کنند عملیات ایران در برخی نقاط به هدف اصابت کرده و در برخی نقاط دیگر به هدف رسیده، اما آسیبی به همراه نداشته است. این یک اعتراف تاریخی است که رهبران اسرائیل عنوان می‌کنند موشک‌های پیشرفته ایران موفق شده‌اند از پدافند مدرن و مجهز دفاعی اسرائیل که کشورهای غربی در اختیار آنها قرار داده‌اند عبور کنند

جهان وجود دارند که تحت تأثیر این اتفاق ممکن است با چالش مواجه شوند. حمله اسرائیل به مراکز هسته‌ای می‌تواند به یک درگیری اتمی منجر شود و به همین دلیل باید عنوان کرد که این خطر یک خطر جدی است. به عنوان مثال در جنگ اوکراین به رغم موضع‌گیری‌ها و جنگ لفظی که بین مسئولان روسیه و اوکراین وجود دارد اما حمله به تأسیسات اتمی کنترل شده و هیچ کدام از طرفین جنگ وارد این محدوده کنترل شده نشده‌اند. به همین دلیل حمله اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران بعید است. این در حالی است که یکی از آرزوهای اسرائیل از بین بردن تأسیسات هسته‌ای ایران بوده و ریشه اصلی بحران‌ها و تحریم‌هایی که برای ایران به وجود می‌آورد یا به آن دامن می‌زنند همین موضوع بوده است. در چنین شرایطی احتمال اینکه اسرائیل به دنبال هدف قرار دادن مراکز انرژی ایران باشد پیشتر است. ذه‌نیت رهبران اسرائیل این است که با هدف قرار دادن مراکز انرژی ایران شرایط اقتصادی ایران را بیچیده‌تر می‌کنند تا دولت تحت فشار افکار عمومی جامعه قرار بگیرد و سبب تحرک مردمی و حضور میدانی آنها شود.

در صورتی که اسرائیل مراکز اقتصادی و انرژی ایران را مورد هدف قرار بدهد واکنش بعدی ایران دارای چه ویژگی‌هایی خواهد بود؟

بیانیه‌های تیرهای مسلح ایران و موضع‌گیری مسئولان نشان می‌دهد که پاسخ بعدی ایران کوبنده‌تر از پاسخ قبلی خواهد بود. در صورتی که وعده صادق ۲ محقق شود سیر صعودی واکنش ایران را مشاهده خواهیم کرد. وعده صادق یک تأییدی و هشدار دهنده بود. وعده صادق ۲ از یک تکنولوژی برتر و برنامه ریزی دقیق برخوردار بود به شکلی که اسرائیل که همواره در جنگ روایت گری موفق بود امروز در شرایط تدافعی قرار دارند و در همین موضع تدافعی نیز عنوان می‌کنند عملیات ایران در برخی نقاط به هدف اصابت کرده و در برخی نقاط دیگر به هدف رسیده، اما آسیبی به همراه نداشته است. این یک اعتراف تاریخی است که رهبران اسرائیل عنوان می‌کنند موشک‌های پیشرفته ایران موفق شده‌اند از پدافند مدرن و مجهز دفاعی اسرائیل که کشورهای غربی در اختیار آنها قرار داده‌اند عبور کنند. در چنین شرایطی اگر ایران ناچار به عملیات وعده صادق ۳ شود قطعاً این حمله با قدرت و گستردگی بیشتری همراه خواهد بود.

ستاریهوای محتمل

نزاع ایران و اسرائیل در سطحی پایین‌تر از سطح هسته‌ای و بمباران دشمن ادامه خواهد داشت تا هر دو طرف بتوانند قدرت خودشان را تثبیت کنند. در نتیجه حمله‌ای که ایران به اسرائیل انجام داد و پاسخ اسرائیل به ایران، اتفاقاتی که بعد از آن خواهد افتاد، یک جنگ تمام عیار- جنگی که شهرها و مردم رودگیر کند- نیست. این تصور غلط که برخی به محض شلیک چند تا موشک از به سمت بمب بنزین هجوم می‌برند و با فکر می‌کنند که الان باید به سمت پناهگاه بروند، تصور درستی نیست. از طرف دیگر دست اسرائیل برای حمله به شهرهای ایران بسته است. همچنین به دلیل آنکه ایران و اسرائیل دارای مرز مشترک زمینی نیستند، امکان درگیری نیروهای زمینی نظامی وجود ندارد مگر از طریق خاک سوریه و یا لبنان. این وضعیت هم مشخص است که دولت‌های این کشورها تمایلی به ورود به جنگ ندارند.

بنابراین ما با این سناریوها و در سطوح دیگری درگیری را شاهد خواهیم بود:
۱- اهداف نظامی، توانمندی‌های نظامی، به طور ویژه توانمندی هوایی هر دو طرف ۲- توانمندی‌های اقتصادی (چاه‌های نفت برای ایران و بنادر برای اسرائیل) ۳- زیرساخت‌های استراتژیک (نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها) ۴- زیرساخت‌ها و مراکز صنعتی ۵- اهداف شهری و امنیت روانی شهروندان ۶- عملیات علیه توانمندی‌های دو طرف در خارج از مرزها؛ نظیر حمله به مواضع اسرائیل در کشورهای دیگر و همچنین حمله اسرائیل به مواضع نیروهای وفادار به ایران از جمله، حزب الله لبنان و حماس.

دیدگاه

مفسدان اقتصادی چگونه وارد می‌شوند؟

ادامه از صفحه یک امفاد ماده ۱۶ مبین آن است که تمامی مسئولین و مدیران حکومتی فارغ از موقعیت سازمانی خویش مشمول حکم قانون می‌شوند. الحاقیه موصوف نزدیکان و بستگان مدیران تا درجه سوم از طبقات سه گانه یا مرتب‌ترین و شرکای افراد را مشمول قانون دانست. مفاد ماده ۱۷ این قانون که شهروندان و سازمان‌های مردم‌نهاد را مجاز به ارائه اطلاعات و گزارش راجع به اموال نامشروع اشخاص مشمول قانون مذکور دانسته و دادستان را مکلف به پیگیری چنین گزارش‌هایی می‌داند موید اهمیت موضوع مبارزه با فساد اقتصادی است. در سال ۱۳۹۹، رئیس قوه قضائیه دستورالعمل اجرای این قانون را به دادستان کل کشور ابلاغ می‌کند. از آن تاریخ تا به امروز مقررات متنوعی تحت عناوینی مانند؛ مبارزه با پولشویی، جرائم اقتصادی، مبارزه با اخال در نظام پولی یا ارزی، اخلال در امر توزیع مایحتاج عمومی، اخلال در نظام تولییدی هر گونه اقدام به قصد خارج کردن میراث فرهنگی یا ثروت‌های ملی وصول و جوه کلان، تشکیل باند و تشکیلات جهت اخلال در نظام صادراتی موضوع ماده یک مجوزات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور(اصلاحی ۹۹) برای نیل به اهداف تعریف شده در قانون اساسی ذیل عنوان اصلاح ساختار اقتصادی- سیاسی- اداری نظام انشا شده است که به رغم کنترل قوانین، بنا بر آمار و ارقام منتشر شده هیچ یک از این مصوبات توان پیشگیری از جرائم اقتصادی را نداشته، حجم فسادهای مالی سبب خلق عبارت فساد سیستماتیک در ساختار قضائی و نظارتی شده و لذا در حال حاضر باید مهم‌ترین مسئله و دغدغه حکومت کشف پاسخ این پرسش باشد که راهکار موثر و عملیاتی پیشگیری و سپس مقابله با فساد اقتصادی-اداری چیست؟ برای پاسخ به این پرسش باید از آموزه‌های دانش جرم‌شناسی به منزله علم شناسایی علل و عوامل وقوع بزه کمک گرفت؛ جرم‌شناسان در برخورد با جرائم اقتصادی به نقش حکومت و ساختار دولت اهمیت ویژه‌ای داده بر این باورند که لازم است چنین جرائمی را ذیل عنوان جرائم حکومتی تجزیه و تحلیل کرد، پروضح است که برخورد با جرائم اقتصادی و فساد مالی- اداری اشخاص وابسته به حکومت با رسیدگی به سایر جرائم مالی متفاوت بود، شرایط و مقدمات وقوع جرائم اقتصادی به عوامل متعددی وابسته است که شناسایی این عوامل اصلی‌ترین گام در مقابله با فساد اقتصادی به نظر می‌رسد.

برنامه‌های کلان حکومت، رشد و توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، تشکیل بنگاه‌های اقتصادی متعدد، تأسیس بانک‌های خصوصی و موسسات اعتباری، شیوه ورود شرکت‌های خصوصی به ارگان‌های وابسته به دولت با شعار و ادعای مبارزه با انحصارگرایی، حجم مرادوات اقتصادی دولت در بعد برون مرزی یا به عبارتی اقتصاد بین‌الملل را می‌توان به عنوان بستر و موقعیت مناسب برای ارتکاب چنین جرائمی تلقی کرد.

نظریه‌پردازان سیاست جنایی بر این باورند که در مبارزه با جرائم اقتصادی دو عامل به عنوان مانع درمسریر پیشگیری از وقوع جرم قابل اهمیت است؛ تعجیل در انشا و تصویب قوانین مرتبط و سپس تعلق و تأخیر در رسیدگی به این جرائم. به عبارتی انشای عجولانه و بدون پشتوانه علمی و پژوهشی قوانین مبارزه با جرائم اقتصادی و اطلاع دادرسی و دانش آیین دادرسی مشخص سبب عدم توفیق در تحقق اهداف تعریف شده برای انشای چنین قوانینی است. علاوه بر موانع مذکور وضعیت سیاسی حاکم بر جامعه و محدودیت‌های تحمیلی بر روابط اقتصادی دولت با جهان که مبنای انشای برخی اهداف تعریف شده در برنامه‌های کلان حکومت با عنوان توسعه می‌شود فضا و موقعیت مناسبی برای مفسدان اقتصادی و فرامه می‌کند که واضح‌ترین آن را می‌توان در شعار مبارزه با تحریم‌های ظالمانه و تبعات آن دید. شاهد این ادعا پرونده اشخاصی است که به طرق مختلف در بدنه دولت‌ها رسوخ کرده‌ند بنا به شرایط سیاسی و به بهانه دورزدن تحریم‌ها و ارائه راهکار مناسب برای فعالیت اقتصادی برون مرزی که شایع‌ترین تئورس‌نفت است ابتدا با حروف اختصاری تیتیر ترسان‌ها هادشه در جریان دادرسی هویت ایشان فاش می‌شود اما نکته قابل تأمل آن است که چرا هیچگاه طریق ورود چنین اشخاصی به معاملات کلان دولتی و نحوه ارتباط آنان شناسایی و تعرفه نمی‌شود!!

با این وصف پیش از ادعای مبارزه با فساد اقتصادی-اداری و انشای مکرر قوانین تیتیر مقابله با فساد، شناسایی شیوه ورود مفسدان اقتصادی به معاملات دولتی و تبیین راهکارهای عملیاتی برای نیل به این مهم و پیشگیری از وقوع چنین جرائمی در اولویت است که طرق تحقق این امر در انشای قوانین با تاسی از آموزه‌های دانش جرم‌شناسی و استمداد از کارشناسان و نظریه‌پردازان این حوزه‌است.